

૨૨૯૪

શાળોપયોગી કોપરકો

(Registered under Act XXV of 1867.)

કીમત ૧ આના.

મુંબઈ,

“નિર્ગુણસાગર” પ્રેસમાં છપાવેલું છે

(સરકારી ધારા મુજબ રેજીસ્ટર)

૨૨૬૪

૨૩૬૪

શાળોપયોગી કોષ્ટકો.

મુંબઈ ચલણી પૈસાનો કોઠો ૧.

૩ પૈ એટલે ૧ પા આનો. = દોઢીઠં.

૬ પૈ = ૧ અર્ધો આનો.

૧૨ પૈ = ૧ આનો.

૧૬ આના = ૧ રૂપીઆ.

૧૫ રૂપીઆ = ૧ મહોર.

સરકારી ચલણીનો જીનો કોઠો ૨.

૧૦૦ રૈસ એટલે ૧ પાવલો.

૪ પાવલા = ૧ રૂપીઆ.

લુગડાં તથા લાકડાં માપવાનો કોઠો ૩.

૨ આંગળ એટલે ૧ તસુ.

૨૪ તસુ = ૧ ગજ.

(૨)

૩૨ તમુ	એટલે	૧ વાર.
૧૨ ઇંચ	=	૧ ફુટ.
૩ ફુટ	=	૧ વાર.

મોતી તથા હીરા તોલવાનો કોહો ૪.

૧૦૦	દોકડા એટલે	૧ આનો.
૧૬	આના =	૧ ચવ.
૧૩૧૧	ચવ =	૧ રતી.
૨૪	રતી =	૧ ટાંક.

ચોરસ જમીન માપવાનો કોહો ૫.

૪ આંગળ	એટલે	૧ મુઠી.
૩૫ મુઠી	=	૧ કાઠી.
૨૦ કાઠી	=	૧ વસો.
૨૦ વસા	=	૧ વિધું.

મુંબઈમાં અનાજ માપવાનો કોહો ૬.

૨ નવટાંક	એટલે	૧ પાશેર.
----------	------	----------

૨ પાશેર	એટલે	૧ ટિપરી.
૨ ટિપરી	=	૧ શેર.
૨ શેર	=	૧ અર્ધ પાયલી.
૨ અર્ધ પાયલી	=	૧ પાયલી.
૪ શેર	=	૧ પાયલી.
૧૬ પાયલી	=	૧ કરો.
૮ કરો	=	૧ ખાંડી.
૨૫ કરો	=	૧ મુડો.

મુંબઈમાં મીઠું ભરવાનો કોઠો ૭.

૧૭ પાયલી	એટલે	૧ કરો.
૧૦૦ કરો	=	૧ આનો.
૧૬ આનો	=	૧ રાસ.
૨૧૧ ટન	=	૧ આનો.
૪૦ ટન	=	૧ રાસ.

હિંદુઓનો વખત ગણવાનો કોઠો ૮.

૬૦ વિપળ એટલે ૧ પળ.

૬૦	પળ	એટલે	૧	ધડિ.
૬૦	ધડિ	=	૧	દિવસ.
૭	દિવસ	=	૧	અઠવાડિયું.
૧૫	દિવસ	=	૧	પક્ષ-પખવાડિયું.
૩૦	દિવસ	=	૧	માસ.
૧૨	માસ	=	૧	વરસ.
૧૫૧	ધડિ	=	૧	પહોર.
૭	પહોર	=	૧	દિવસ.

મરાઠી ચક્રણી તોલનો કોહો. ૯.

૮	રતિ	એટલે	૧	માસો.
૧૨	માસા	=	૧	તોલો.
૨૮	તોલા	=	૧	શેર.
૪૦	શેર	=	૧	માણ.
૨૦	માણ	=	૧	ખાંડી.
૩૦	માણ	=	૧	ગાદી.

જમીન લાંબી માપવાનો કોહો ૧૦.

૮	જવ	એટલે	૧	આંગળ.
---	----	------	---	-------

(૫)

૨૪ આંગળ	એટલે	૧ હાથ.
૪ હાથ	=	૧ દંડ.
૨૦૦૦ દંડ	=	૧ ગાઉ.
૨ ગાઉ	=	૧ ગચ્ચુતિ.
૨ ગચ્ચુતિ	=	૧ જોજન.

અંગ્રેજી વેપારીઓના તોલનો કોડો ૧૧.

૧૬ દ્રામ	એટલે	૧ ઓંસ.
૧૬ ઓંસ	=	૧ પાઉંડ. (રતન.)
૨૮ પાઉંડ	=	૧ ક્વાર્ટર. (મણ.)
૩ ક્વાર્ટર	=	૧ અંગાળી (મણ.)
૪ ક્વાર્ટર	=	૧ હંડરવેટ.
૨૦ હંડરવેટ	=	૧ ટન.

અંગ્રેજી ઊન તોલવાનો કોડો ૧૨.

૭ પાંડ	એટલે	૧ કલોવ.
૨ કલોવ	=	૧ સ્ટોન.
૧૪ પાઉંડ	=	૧ સ્ટોન.

(૬)

૨	સ્ટોન	એટલે	૧ ટાડ.
૬૧૧	ટાડ	=	૧ ઉવે.
૨	ઉવે	=	૧ શાક.
૧૨	શાક	=	૧ લારટ.

અંગ્રેજી જમીન માપવાના કોડો ૧૩.

૧૨	હંચ	એટલે	૧ ફૂટ.
૩	ફીટ	=	૧ યાર્ડ
૫૧૧	યાર્ડ	=	૧ પોલ. (કાઠી).
૪૦	પોલ	=	૧ ફરલાંગ.
૨૨૦	યાર્ડ	=	૧ ફરલાંગ.
૮	ફરલાંગ	=	૧ મૈલ.
૨	મૈલ	=	૧ કોસ.
૩	મૈલ	=	૧ લીગ.
૬૬૧	મૈલ	=	૧ ડીગ્રી.
૩૬૦	ડીગ્રી	=	૧ પૃથ્વીના ઘેરાવો.
૧૧૦૦	યાર્ડ	=	૧ રશ્યન મૈલ.
૨૨૦૦	યાર્ડ	=	૧ આઈરિશ મૈલ.

૪	ધંચ	એટલે	૧ હાથ.
૬	શીટ	=	૧ ફેધમ.
૯	ધંચ	=	૧ વેંત.
૧૮	ધંચ	=	૧ ક્યુપીટ.
૨૨	યાડ	=	૧ એન.

અંગ્રેજી ચોરસ જમીન માપવાનો કોહો ૧૪.

૧૪૪	ચોરસ ધંચ	એટલે	૧ ચોરસફૂટ.
૯	ચોરસ શીટ	=	૧ ચોરસ યાડ.
૩૦૧	ચોરસ યાડ	=	૧ ચોરસ પોલ.
૪૦	ચોરસ પોલ	=	૧ રૂડ.
૪	રૂડ	=	૧ એકર.
૬૪૦	એકર	=	૧ ચોરસ મૈલ.

અંગ્રેજી ધનાદીક ભરતનો કોહો ૧૫.

૧૭૨૮	ક્યુપીક ધંચ	એટલે	૧ ક્યુપીક ફૂટ.
૨૭	ક્યુપીક ફીટ	=	૧ ક્યુપીક યાડ.
૪૦	ક્યુપીક યાડ	=	૧ લોડ.

(૮)

૫૦ ક્યુબીક ફીટ એટલે ૧ ટન.
૪૨ ક્યુબીક ફીટ = ૧ બ્લાયુનો ટન.

અંગ્રેજી કાપડીઆના માપનો કોહો ૧૬.

૨૧ ઇંચ	એટલે	૧ નેલ.
૪ નેલ	=	૧ પા. યાર્ડ
૪ પા. યાર્ડ	=	૧ યાર્ડ.
૫ પા. યાર્ડ	=	૧ ઇંગ્લિશ એલ.
૩ પા. યાર્ડ	=	૧ ફ્લેમિશ એલ.
૬ પા. યાર્ડ	=	૧ ફ્રેન્ચ એલ.

વાઈન દારૂ ભરવાનો કોહો ૧૭.

૪ જીલ	એટલે	૧ પેટ.
૨ પેટ	=	૧ કુવાર્ટ.
૪ કુવાર્ટ	=	૧ ગ્યાલન.
૧૦ ગ્યાલન	=	૧ એનકર.
૬૩ ગ્યાલન	=	૧ હાગઝેડ.
૧૮ ગ્યાલન	=	૧ રનલેત.
૮૪ ગ્યાલન	=	૧ પંચન.

(૬)

૧૨૬ ગ્યાલન	એટલે	૧ પાઈપ.
૨ પાઈપ	=	૧ ટન.
૨ હાગઝેડ	=	૧ પાઈપ.
૨ ગ્યાલન	=	૧ પેક.
૪ પેક	=	૧ ખુશલ.
૮ ખુશલ	=	૧ ક્વાર્ટર.
૫ ક્વાર્ટર	=	૧ હોડ.
૩ ખુશલ	=	૧ સાક.
૧૨ સાક	=	૧ ચલદ્રન.
૩૬ ગ્યાલન	=	૧ ખારલ.
૪૨ ગ્યાલન	=	૧ તીઅર્સ.

અંગ્રેજી અનાજ માપવાનો કોડો ૧૮.

૨ ક્વાર્ટ	એટલે	૧ પોટલ.
૨ પોટલ	=	૧ ગ્યાલન.
૨ ગ્યાલન	=	૧ પેક.
૪ પેક	=	૧ ખુશલ.
૮ ખુશલ	=	૧ ક્વાર્ટર.

(૧૦)

૫ કુવાર્ટર	એટલે	૧ લોડ.
૨ લોડ	=	૧ લારટ.

અંગ્રેજી કાયલા ભરવાનો કોહો ૧૬.

૪ પેક	એટલે	૧ ખુશલ.
૩ ખુશલ	=	૧ સાક.
૧૨ સાક	=	૧ ચાલદ્રન.
૨૧ ચાલદ્રન	=	૧ રકોર.

એલ તથા ખીર હાડુ ભરવાનો કોહો ૨૦.

૨ પૈટ	=	૧ કુવાર્ટ.
૪ કુવાર્ટ	=	૧ ગ્યાલન.
૮ ગ્યાલન	=	૧ ફરકીન.
૨ ફરકીન	=	૧ કીલડરકીન
૨ કીલડરકીન	=	૧ ખારલ.
૧૧૧ ખારલ અ. } ૫૪ ગ્યાલન	=	૧ હાગઝેડ.
૨ હાગઝેડ	=	૧ ખત.
૨ ખત	=	૧ ટન.

(૧૧)

ચીનાઈ તોલ અને ચલણનો કોડો ૨૧.

૧૦ કાશ	એટલે	૧ કુંદરીન.
૧૦ કુંદરીન	=	૧ મેસ.
૧૦ મેસ	=	૧ ટેલ.
૧૬ ટેલ	=	૧ કિઆઠી.
૧૦૦ કિઆઠી	=	૧ પિકલ.

અંગ્રેજી વખત ગણવાનો કોડો ૨૨.

૬૦ સેકંડ	એટલે	૧ મીનિટ.
૬૦ મીનિટ	=	૧ અવર.
૨૪ અવર	=	૧ દિવસ.
૭ દિવસ	=	૧ અઠવાડિયું.
૩૦ દિવસ	=	૧ મહીનો.
૩૬૫ દિવસ ૬ અવર	=	૧ જુલિયન વરસ.
૩૬૫ દિવસ ૫ અવર, ૪૮ મીનિટ, ૪૮ સેકંડ	} =	૧ સોલર વરસ.
૧૨ મહિના કેલેન્દર	=	૧ વરસ.
૫૨ અઠવાડિયાં	=	૧ વરસ.

(૧૨)

હરેક ચીજની ગણતરીના કોહિ ૨૩.

૧૨ નંગ	એટલે	૧ દજન.
૧૩ નંગ	=	૧ પાકો દજન.
૧૨ દજન	=	૧ ગ્રાસ.
૨૦ નંગ	=	૧ કુડી, સ્કોર.
૫ કુડી	=	૧ સો.
૬ કુડી	=	૧ પાકો સો.

કાગજ ગણવાનો કોહિ ૨૪.

૧૨ કાગજ	એટલે	૧ ડજન.
૨ ડજન	=	૧ કુવાયર.
૨૦ કુવાયર	=	૧ રીમ.
૫૦૦ કાગજ	=	૧ પાકો રીમ.
૨ રીમ	=	૧ બંડલ.
૧૦ રીમ	=	૧ બેલ.

અંગ્રેજી રીતે ધાસ તોલવાનો કોહિ ૨૫.

૩૬ ટેસીસ	એટલે	૧ લોડ.
----------	------	--------

ઝોપડો છપાવાની ગણતરીના કોહો ૨૬.

૯૦ શબ્દ	ઝેટલે	૧ કોલીઝો.
૪ પેજસ(૫૪)	=	૧ પીટ કોલીઝો.
૮ પેજસ	=	૧ પીટ ક્યારટો.
૧૬ પેજસ	=	૧ પીટ ઝાકટેવો.
૨૪ પેજસ	=	૧ પીટ કુવોડેસીમે.
૩૬ પેજસ	=	૧ પીટ ઝેઈટીન.

ઝંગ્રેજ પૈસાના કોહો ૨૭.

૪ ફારડીંગ	ઝેટલે	૧ પેન્સ.
૧૨ પેન્સ	=	૧ શીલીંગ.
૨૦ શીલીંગ	=	૧ પાઉન્ડ.

ઝંગ્રેજ ચલણી પૈસાના કોહો ૨૮.

૪ ફારડીંગ	ઝેટલે	૧ પેન્સ.
૪ પેન્સ	=	૧ ગ્રેટ.
૧૨ પેન્સ	=	૧ શીલીંગ.

૫	શ્રીલીંગ	ઝોટલો	૧	કાઉન.
૪૧	શ્રીલીંગ	=	૧	ડાલર.
૬	શ્રીલીંગ ૮ પેન્સ	=	૧	નોબલ.
૧૦	શ્રીલીંગ	=	૧	ગ્રાન્ડલ.
૧૩	શ્રીલીંગ ૪ પેન્સ	=	૧	માર્ક.
૨૦	શ્રીલીંગ	=	૧	પાઉન્ડ.
૨૧	શ્રીલીંગ	=	૧	ગીની.
૨૩	શ્રીલીંગ	=	૧	કારોલસ.
૨૫	શ્રીલીંગ	=	૧	જાકોબસ.
૨૭	શ્રીલીંગ	=	૧	માયડોર.
૩૬	શ્રીલીંગ	=	૧	બેન્સ.

અંગ્રેજી તથા દેશી પૈસાના પ્રમાણનો કોડો ૨૬.

૧	દોકડો	ઝોટલો	૧	ફારડીંગ.
૧૧	રૂપિયા	=	૧	શ્રીલીંગ.
૨૧	રૂપિયા	=	૧	ડાલર.
૨૧	રૂપિયા	=	૧	કાઉન.

૩ રૂપીઆ,	}	એટલે	૧ નોખન.
૮ દોકડા			
૫ રૂપીઆ		=	૧ આન્જન.
૬૧૧ રૂપીઆ,	}	=	૧ માર્ક.
૧૬ દોકડા			
૧૦ રૂપીઆ		=	૧ પાઉંડ.
૧૦૧૧ રૂપીઆ		=	૧ ગીની.
૧૧૧૧ રૂપીઆ		=	૧ કારોલસ.
૧૨૧૧ રૂપીઆ		=	૧ જાકોબસ.
૧૩૧૧ રૂપીઆ		=	૧ માયડોર.
૧૮ રૂપીઆ		=	૧ જોન્સ.

અંગ્રેજી વૈદના તોલનો કોણે ૩૦.

૨૦	ગ્રેન	એટલે	૧ રૂપલ.
૩	રૂપલ	=	૧ દ્રાંમ.
૬૦	મીનીમસ(ભરવાનો)	=	૧ દ્રાંમ.
૮	દ્રાંમ	=	૧ ઓંસ.
૧૨	ઓંસ	=	૧ પાઉંડ.

અંગ્રેજી સોનીઆના તોલનો કોહો ૩૧.

૨૮ ગ્રેન	એટલે	૧ પેનીવેટ.
૨૮ પેનીવેટ	=	૧ ઑંસ.
૧૨ ઑંસ	=	૧ પાઉન્ડ.

પુના ચલણી પૈસાનો કોહો ૩૨.

૪ કોડી	એટલે	૧ ગંડો.
૨ ગંડો	=	૧ ટોલી.
૨ ટોલી	=	૧ દમડી.
૪ દમડી	=	૧ પૈસો.
૪ પૈસા	=	૧ આના.
૪ આના	=	૧ પાવલો.
૪ પાવલા	=	૧ રૂપીઆ.

સોનું તથા રૂપું તોલવાનો કોહો ૩૩.

૬ ચોખા	એટલે	૧ રતી.
૩ રતી	=	૧ વાલ.

(૧૭)

૩૨ વાલ	ઐટલે	૧ તોલો.
૧૬ વાલ	=	૧ ગદિયાણા.
૨ ગદિયાણા	=	૧ તોલો.

કાઠીઆવાડમાં વપરાતા માપનો કોહો ૩૪.

૪ ગડીઆણા	ઐટલે	૧ પવાલું.
૪ પવાલાં	=	૧ પાલી.
૭ પાલી	=	૧ માપ.
૫ માપ	=	૧ સઘ.
૨ સઘનો	=	૧ મોટલો.
૨ મોટલા	=	૧ ચોસીઝાં.
૨ ચોસીઆ	=	૧ હારો.
૨ હારો	=	૧ કળશી.
૧૦ કળશી	=	૧ મૂડો.

કાઠીઆવાડના ગજનો કોહો ૩૫.

દોશીવાણીઆનો ગજ	ઐટલે ૨ ફૂટ-૧ ઇંચનો.
કડીઆનો ગજ	= ૨ ફૂટનો.

(૧૮)

સૂતારનો ગજ એટલે ૨ ફૂટનો.

લાકડાં માપવાનો ગજ = ૨ ફૂટ ને ૪૫ ઇંચ ને
૬૨૭ નો = ૨ ફૂટ ને ૨૫૫ ઇંચ નો

સોનાના સીક્કાનો કોડો ૩૬.

૫ રૂપિયા	એટલે	૧ પુતળી.
૧૦ „	=	૧ આસ્તર.
૧૦૫ „	=	૧ ગીની.
૧૫ „	=	૧ મોહોર.

સુરતના તોલનો કોડો ૩૭.

૭૨ ટાંક	એટલે	૧ શેર.
૪૦ શેર	=	૧ માણ.
૫ માણ	=	૧ કાથળો.
૬ માણ	=	૧ પદ્મો.
૭ માણ	=	૧ હારો.
૧૨ માણ	=	૧ માણી.

(૧૯)

૧૬ મણ	એટલે	૧ કળશી.
૨૦ મણ	=	૧ ખાંડી.
૨૪ મણ	=	૧ ભાર.
૩૦ મણ	=	૧ ગાંધી.
૩૨ મણ	=	૧ બેડિયું.

એતર માપવાનો કોઠો ૩૮.

૨૦ વીશવાસી એટલે	૧ વસો.
૨૦ વસા	= ૧ વીધું.

અંગ્રેજી રીતે તેલ માપવાનો કોઠો ૩૯.

૨ પૈટ	એટલે	૧ કુવાર્ટ.
૪ કુવાર્ટ	=	૧ ગ્યાલન.
૪૨ ગ્યાલન	=	૧ તીઅર્સ.
૧૧ તીઅર્સ	=	૧ હાગઝેડ.
૨ હાગઝેડ	=	૧ પાઈપ.
૨ પાઈપ	=	૧ ટન.

(૨૦)

અંગ્રેજી રીતે સુતર ભરવાનો કોડો ૪૦.

૯૦ ઇંચ લાંબુ એટલે ૧ ગ્રેડ.

૧૨૦ ગ્રેડ = ૧ કટ.

૨ કટ = ૧ હીર.

૬ હીર = ૧ સ્લીપ, હેક, હાસ્પ.

૪ સ્લીપ = ૧ સ્લીનડલ.

દોકડા અને બદામની ગણતરીનો કોડો ૪૧.

૧૧ દોકડો ૧ બદામ એટલે ૫૦ આનો.

૩ દોકડા ૨ બદામ = અર્ધો આનો.

૪૧ દોકડા ૩ બદામ = પોણા આનો.

૬૧ દોકડા = એક આનો.

૭૧૧ દોકડા ૧ બદામ = સવા આનો.

૯૧ દોકડા ૨ બદામ = દોડ આનો.

૧૦૧૧ દોકડા ૩ બદામ = પોણાબે આના.

૧૨૧૧ દોકડા = સવાબે આના.

૧૪ દોકડા ૧ બદામ = સવાબે આના.

(૨૧)

૧૫૧	દોકડા	૨	બદામ	એટલે	અઢી	આના.
૧૭	દોકડા	૩	બદામ	=	પોણાત્રણ	આના.
૧૮૧૧	દોકડા			=	ત્રણ	આના.
૨૦૧	દોકડા	૧	બદામ	=	સવાત્રણ	આના.
૨૧૧૧	દોકડા	૨	બદામ	=	સાડાત્રણ	આના.
૨૩૧	દોકડા	૩	બદામ	=	પોણાગાર	આના.
૨૫	દોકડા			=	ચાર	આના.
૫૦	દોકડા			=	આઠ	આના.
૭૫	દોકડા			=	બાર	આના.
૧૦૦	દોકડા			=	એક રૂપિયા.	

ગુપ્ત અંકનો કોહો ૪૨.

૦૧	સલી.	૪	ગોથ.
૦૧૧	ફાડીઉ.	૫	મુળ.
૦૧૧૧	ઉધાનસલી.	૬	છેલી.
૧	કેલ.	૭	સમર.
૨	ધર.	૮	માંગ.
૩	ઉધાન.	૯	જાણસ.

૧૦ આંગળ.	૧૮ માંગપડી.
૧૧ કેળપડી.	૧૯ જાણસપડી.
૧૨ ધરપડી.	૨૦ કુડી.
૧૩ ઉધાનપડી.	૨૫ સવાકુડી.
૧૪ ગોથપડી.	૩૦ દહાડકુડી.
૧૫ મુળપડી.	૩૫ પોણા બે કુડી.
૧૬ છંલીપડી.	૪૦ બે કુડી.
૧૭ સમરપડી.	

અંગ્રેજી દશાંશના પૈસાનો કોહો ૪૩.

૧૦ મીલ	એટલે	૧ સેન્ટ.
૧૦ સેન્ટ	=	૧ ફ્લોરીન.
૧૦ ફ્લોરીન	=	૧ પાઉંડ.

અંગ્રેજી મહીના તથા દિવસનો કોહો ૪૪.

૩૧ જાનેવારી.	૩૧ મેએ.
૨૮ ફેબ્રુઆરી. (ત્રીજે)	૩૦ જુન.
૩૧ માર્ચ. [વર્ષે ૨૯]	૩૧ જુલાઈ.
૩૦ એપ્રિલ.	૩૧ આગષ્ટ.

૩૦ સપ્ટેમ્બર.
૩૧ ઓક્ટોબર.

૩૦ નવેમ્બર.
૩૧ ડીસેમ્બર.

અંગ્રેજી સાતેવારનો કોડો ૪૫.

સનડે	એટલે	રવીવાર.
મનડે	=	સોમવાર.
ટ્યુસડે	=	મંગળવાર.
વેડનસડે	=	બુધવાર.
થર્સડે	=	ગુરુવાર.
ફ્રાઇડે	=	શુકરવાર.
સેટરડે	=	સનીવાર.

હિંદુઓના મહીનાનો કોડો ૪૬.

કાર્તિક.	વૈશાખ.
માગસર.	જ્યેષ્ઠ.
પોષ.	આષાઢ.
મહા.	શ્રાવણ.
ફાગણ.	ભાદરવો.
ચૈત્ર.	આસો.

હિંદુઓની તિથીઓના નામનો કોહો ૪૭.

૧ પડવો.	૯ નોમ.
૨ ખીજ.	૧૦ દશમ.
૩ ત્રીજ.	૧૧ અગીઆરસ.
૪ ચોથ.	૧૨ બારસ.
૫ પાંચમ.	૧૩ તેરસ.
૬ છઠ.	૧૪ ચૌદશ.
૭ સાતમ.	૧૫ પુનમ.
૮ આઠમ.	૩૦ અમાસ.

પારસીઓના મહીનાનો કોહો ૪૮.

ફર્વરદીન.	મેહિર.
આર્દિબેરત.	આવાં.
ખોર્દાદ.	આદર.
તીર.	દે.
અમરદાદ.	બહમન.
સેહરૈવર.	અસપનદારમદ.

પારસીઓના રોજનો કાઠો ૪૬

- ૧ અહોરમઝદ.
- ૨ ખલ્મન.
- ૩ અર્દિબેહસ્ત.
- ૪ સેહરેવર.
- ૫ અસપતદારમદ.
- ૬ ખોરદાદ.
- ૭ અમરદાદ.
- ૮ દેપાદર.
- ૯ આદર.
- ૧૦ આવાં.
- ૧૧ ખોર્શેદ.
- ૧૨ મોહોર.
- ૧૩ તીર.
- ૧૪ ગોશ.
- ૧૫ દેપમેહર.

- ૧૬ મેહર.
- ૧૭ સરોશ.
- ૧૮ રશને.
- ૧૯ ફર્વરદીન.
- ૨૦ બેહરામ.
- ૨૧ રાંમ.
- ૨૨ ગુવાદ.
- ૨૩ દેપદીન.
- ૨૪ દીન.
- ૨૫ અર્શેશંગ.
- ૨૬ આશતાદ.
- ૨૭ આસમાન.
- ૨૮ જમ્યાદ.
- ૨૯ મારેસ્પંદ.
- ૩૦ અનેરાંન.

પારસીઓના ગાથા એટલે વરસના પાછલા
દીવસોના નામનો કોહો ૫૦.

૧ અહુનુઅદ.	૪ વોહુખશથર.
૨ ઓસ્તુઅદ.	૫ વહશતોયરત.
૩ સપંતોમદ.	

મુસલમાનના મહીનાનો કોહો ૫૧.

૧ મોહોરમ.	૭ રજજખ.
૨ સફર.	૮ શાબાન.
૩ રવીઊલઅવલ.	૯ રમજાન.
૪ રવીઊલઅખર.	૧૦ સવાલ.
૫ જમાદીઊલઅવલ.	૧૧ જલકાદ.
૬ જમાદીઊલઅખર.	૧૨ જલહજ.

દશાંશની રીતે મીતરની ગણતરીનો કોહો ૫૨.

૧૦ મીલીમીતર	એટલે	૧ સેન્ટીમીતર.
૧૦ સેન્ટીમીતર	=	૧ દેસીમીતર.
૧૦ દેસીમીતર	=	૧ મીતર.
૧૦ મીતર	=	૧ દીકામીતર.

૧૦ દીકામીતર	=	૧ હેક્ટોમીતર.
૧૦ હેક્ટોમીતર	=	૧ કીલોમીતર.
૧૦ કીલોમીતર	=	૧ મીલીઆમીતર.

મીતર એ પૃથ્વીના ઘેરાવાના એથા ભાગનો એક કરોડમો ભાગ છે.

દશાંશની રીતે “એર”ની ગણતરીના કોષ્ટક પૃ. ૫૩.

૧૦૦ સેન્ટીએર	એટલે	૧ એર.
૧૦૦ એર	=	૧ હેક્તએર.

દશ મીતરની હાર ઉપર પાડેલી ચોરસ આકૃતિને એર કહે છે.

દશાંશની રીતે લીટરની ગણતરીના કોષ્ટક પૃ. ૫૪.

૧૦ મીલીલીટર	એટલે	૧ સેન્ટીલીટર.
૧૦ સેન્ટીલીટર	=	૧ દેસીલીટર.
૧૦ દેસીલીટર	=	૧ લીટર.
૧૦ લીટર	=	૧ દીકાલીટર.

૧૦ દીકાલીટર = ૧ હેક્ટોલીટર.

૧૦ હેક્ટોલીટર = ૧ કીલોલીટર.

એક મીતરના દશમા ભાગનો ધન (Cube) તે લીટર છે.

દશાંસની રીતે ગ્રામની ગણતરીના કોષો પપ.

૧૦ મીલીગ્રામ એટલે ૧ સેન્ટીગ્રામ.

૧૦ સેન્ટીગ્રામ = ૧ દેસીગ્રામ.

૧૦ દેસીગ્રામ = ૧ ગ્રામ.

૧૦ ગ્રામ = ૧ દીકાગ્રામ.

૧૦ દીકાગ્રામ = ૧ હેક્ટોગ્રામ.

૧૦ હેક્ટોગ્રામ = ૧ કીલોગ્રામ.

૧૦ કીલોગ્રામ = ૧ મીરીઆગ્રામ.

૧૦ મીરીઆગ્રામ = ૧ કીનતળ.

એક ધનાકાર વાસણ કે જેની દરેક બાજુ એકકા સેન્ટીમીટરની બનેલી છે તેમાં જેટલું પાણી માય છે તેનું જે વજન તેને ગ્રામ કહે છે.

મોહોડે ગણવાના હિસાબનો કોઈ પદ.

એક આને—મણુ તો—હડી બદામે શેર.

બે આને— „ —પાંચ બદામે શેર.

ચાર આને— „ —દશ બદામે શેર.

આઠ આને—મણુ તો—સવા દોકડે શેર.

એક રૂપીએ— „ —હડી દોકડે શેર.

પાંચ રૂપીએ— „ —સાડાખાર દોકડે શેર.

એવી રીતે દરેક રૂપીએ હડી દોકડા વધારવા.

એક આને—ખાંડી તો—પાંચ બદામે મણુ.

બે આને—ખાંડી તો—દશ બદામે મણુ.

ચાર આને—ખાંડી તો—સવા દોકડે મણુ.

આઠ આને—ખાંડી તો—હડી દોકડે મણુ.

એક રૂપીએ—ખાંડી તો—પાંચ દોકડે મણુ.

એ રીતે દરેક રૂપીએ પાંચ દોકડા વધારવા.

అడవిలోని జంతువుల జీవిత విశేషములు.

అడవిలోని జంతువుల జీవిత విశేషములు.

అడవిలోని జంతువుల జీవిత విశేషములు.

